

Seat No. : _____

NF-126

December-2015

M.A., Sem.-III

503 : History

(History of Science & Technology in Medieval India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સ્વોચ્છા : બધા પ્રેરણોના ગુણ સમાન છે.

1. સલ્તનત સમય દરમિયાન ખનન અને ધાતુવિદ્યાના સામાજિક આધારોનું વિશ્લેષણ કરો.

અથવા

સલ્તનત સમય દરમિયાન તકનીકીનો ઉદ્વિકાસ ચકાસો.

2. મુઘલ સમય દરમિયાનની કૃષિ તકનીકી તપાસો.

અથવા

મુઘલ યુગ દરમિયાનની તબીબી તકનીકી તપાસો.

3. વનવિનાશ, પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ અને વैશ્વિક ગરમી વચ્ચેનો આંતર સંબંધ મૂલવો.

અથવા

ઈ.સ. 1500-1700 દરમિયાન વનવિનાશના કારણો ઉપર નિબંધ લખો.

4. 18મી સદી દરમિયાનના પર્યાવરણીય ફેરફારોનું વર્ણન કરો.

અથવા

ભારતમાં 18મી સદી દરમિયાન જૈવવિજ્ઞાન અને જૈવ તકનીકીનું વિશ્લેષણ કરો.

5. તમારો ઉત્તર એક કે બે વાક્યમાં લખો.

- (1) ચરખો
  - (2) ઢેકલી
  - (3) કોલસાનું ખનન
  - (4) રોક્ષબગ્
  - (5) ભારતમાં તમાકુ કોણ લાવ્યું ?
  - (6) યુક્તિ કલ્પતરમાં તકનીકી
  - (7) આઈન-એ-અકબરીમાં વિજ્ઞાન
  - (8) જહાંગીર અને પર્યાવરણ
  - (9) પરિયન વ્હીલ
  - (10) નહેર નિર્માતા તરીકે શાહજહાં
  - (11) રસરન સમુચ્ચય
  - (12) સુરપાળના વૃક્ષાયુર્વેદમાં વનસ્પતિ વિજ્ઞાન
  - (13) ઓર્ટો-દ-ગ્રેસીયા
  - (14) હોર્ડ્સ માલાબારીક્સ
-

Seat No. : _____

NF-126

December-2015

M.A., Sem.-III

503 : History

(History of Science & Technology in Medieval India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Analyse the social basis of iron mining and metallurgy during Sultanate period.

OR

Examine the evolution of technology during Sultanate period.

2. Examine agricultural technology during Mughal Age.

OR

Examine medical technology during Mughal Age.

3. Evaluate the interrelation among deforestation, environmental pollution and global warming.

OR

Write an essay on the causes of deforestation during 1500-1700.

4. Describe environmental changes during 18th century.

OR

Analyse bio-sciences and bio-technologies in India during 18th century.

5. Write your answer in **one** or **two** sentences :

- (1) Charkho
  - (2) Dhenkli
  - (3) Coal mining
  - (4) Roxburg
  - (5) Who introduced tobacco in India ?
  - (6) Technology in Yukti Kalptaru
  - (7) Science in Ain-i-Akbari.
  - (8) Jahangir and environment
  - (9) Persian wheel
  - (10) Shah Jahan as canal builder
  - (11) Rasaratna Samuchaya
  - (12) Botany in Surpala's Vrikshayurveda
  - (13) Orta-da-Gracia
  - (14) Hortus Malabaricus
-